

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/27/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121506608
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6121506608.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35724803, zastúpenej advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53255739, proti žalovanej O. narodenej B., zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o. Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47445092, o zaplatenie 766,91 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 5Csp/141/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. septembra 2023 sp. zn. 20CoCsp/19/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 387 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) z 08. septembra 2022 č. k. 5Csp/141/2021-207, ktorým zamietol žalobu žalobkyne o zaplatenie sumy 766,91 eura s príslušenstvom titulom poskytnutého spotrebiteľského úveru (výrok I.); žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie v dôvodoch zamietajúceho rozhodnutia uviedol, že v danom spore žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienok na platné zosplatnenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), z ktorého dôvodu neboli naplnené ani podmienky pre platné postúpenie bankovej pohľadávky na žalobkyňu v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“), ktorý vyžaduje, aby postupovaná pohľadávka bola splatná, čo splnené nebolo. Nakoľko žalobkyňa nepreukázala, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého vyvodzovala uplatnený nárok, teda svoju aktívnu vecnú legitímáciu v spore, súdu prvej inštancie neostávalo iné ako žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Navyše prvoinštančný súd uviedol, že právny predchodca žalobkyne Všeobecná úverová

banka a. s. pri skúmaní bonity spotrebiteľa/žalovanej nepostupovala s odbornou starostlivosťou a tiež z dôvodu, že spotrebiteľská zmluva neobsahovala všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej aj „zákon č. 129/2010 Z. z.“) v čase uzavretia zmluvy, úver z predmetnej zmluvy považoval za bezúročný a bez poplatkov, a preto aj v prípade, ak by bola žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby, žalovaná by jej mala vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 CSP.

2. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom a jeho právnym posúdením mal za to, že prvoinstančným súdom zistený skutkový stav v zásade zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania a pokiaľ dospel k záveru o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie na strane žalobkyne ako právneho nástupcu po pôvodnom veriteľovi (banke) pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, je jeho rozhodnutie vo výroku vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP). Rovnako správny je aj jeho záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti z dôvodu porušenia povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z..

2.1. Ohľadom odvolacích námietok žalobkyne o existencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci odvolací súd uviedol, že túto námietku preskúmal a zistil, že upomínací Okresný súd Banská Bystrica dňa 20. októbra 2021 pod sp. zn. 36Up/1683/2021 vydal vo veci platobný rozkaz, ktorým žalobe vyhovel. Proti platobnému rozkazu bol podaný odpor prostredníctvom elektronického formulára, v ktorom žalovaná namietala aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Uvedený odpor proti platobnému rozkazu bol doručený podľa doručeníek vyplývajúcich z elektronického súdneho spisu dňa 05. novembra 2021 a bol podpísaný Z.. S. H.. Tento podpis bol overený a vyhodnotený za platný. K tomuto odporu, ktoré podanie je možné považovať za podanie vo veci samej, bolo pripojené poverenie podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente, podľa ktorého oprávnená osoba, Z.. S. H., bola poverená JUDr. Petrom Váchanom, konateľom JUDr. Peter Váchan, advokát s.r.o. v jeho mene v celom rozsahu práv a povinností prijímať, podpisovať, podávať a autorizovať všetky podania v jeho elektronickej schránke bez obmedzenia. Poverenie bolo vydané dňa 1. februára 2021 a podľa osvedčovacej doložky zaručenú konverziu vykonal konateľ JUDr. Peter Váchan, advokát. Rozborom a s poukazom na ustanovenie § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente a tiež závery vyplývajúce z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023, kde sa zaoberal obdobnou situáciou ako v tomto prípade odvolací súd dospel k záveru, že odpor proti platobnému rozkazu bol podaný oprávnenou osobou, preto nebolo možné rozhodnúť o odmietnutí odporu v zmysle § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínanom konaní. Preto uvedenú odvolaciu námietku o existencii prekážky rozhodnutej veci nepovažoval za dôvodnú. Pokiaľ by sa odvolací súd priklonil k výkladu, ktorý v odvolaní prezentovala žalobkyňa, došlo by neprimeraným spôsobom k obmedzeniu žalovanej ako spotrebiteľa v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že jej právo na prístup k súdu by bolo spochybnené vo svojej podstate, a preto je potrebné vyhnúť sa prehnanému formalizmu už aj s poukazom na to, že v čase, keď bol vo veci vydaný platobný rozkaz, nevyplyva, že by sa v spotrebiteľskej veci upomínací súd zaoberal náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a že by bol vyhodnocoval prijateľnosť alebo neprijateľnosť jednotlivých zmluvných podmienok.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) podala dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodňovala ustanovením § 420 písm. d) CSP t. j. tým, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo. Konkrétne namietala nesprávny procesný postup súdov nižších inštancií spočívajúci v tom, že priebehu konania bránila prekážka právoplatne rozhodnutej veci. V uvedenom smere zopakovala, že odpor proti vydanému platobnému rozkazu upomínacieho súdu z 20. októbra 2021 pod sp. zn. 36Up/1683/2021 bol podaný neoprávnenou osobou, lebo nebol podpísaný. Odvolanie nebolo podpísané JUDr. Petrom Váchanom, ale Z.. S. H.. Odvolanie podpisovala svojim kvalifikovaným elektronickým podpisom, a to len na základe poverenia, ktoré ju oprávňovalo na prístup do elektronickej schránky JUDr. Petra Váchana, pričom k odvolaniu nepredložila žiadne substitučné ani iné splnomocnenie dovoľujúce konať v mene advokátskej kancelárie. V poverení bolo uvedené, že nie je substitučným splnomocnením udeleným tretej osobe. Ďalej argumentovala tým, že podanie (odpor) bez autorizácie JUDr. Petra Váchana, právneho zástupcu žalovanej malo byť odmietnuté, v dôsledku čoho

nadobudlo rozhodnutie - platobný rozkaz právoplatnosť a vykonateľnosť a založilo prekážku právoplatne rozhodnutej veci pre toto konanie. Dovolateľka vyslovila presvedčenie, že na základe poverenia nesmela Z. S. H. konať za osobu, ktorej patrí elektronická schránka - mohla napríklad podanie podať (kliknúť na tlačidlo odoslať podanie) - avšak podanie samotné muselo byť už predtým podpísané oprávnenou osobou (advokátom oprávneným konať za túto advokátsku kanceláriu, prípadne advokátom v tomto prípade JUDr. Petrom Váchanom). Na podporu svojej argumentácie poukázala na odlišný právny záver, ako konajúce súdy vo veciach vedených na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 24CoCsp/43/2023, sp. zn. 11CoCsp/41/2022; Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 25CoCsp/3/2023 a iné. Z uvedených dôvodov žalobkyňa Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadala, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná v podanom vyjadrení k dovolaniu zopakovala, že elektronické podanie má rovnaké účinky ako podanie v listinnej podobe (podľa § 28 ods. 1 zákona o e-Governmente), pokiaľ bolo autorizované podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente (§ 25 ods. 1 zákona o e-Governmente). Ak bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronické podanie. Uvedené oprávnenie je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, príp. na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou. V opačnom prípade by nemalo oprávnenie podľa § 13 ods. 4 žiadny praktický význam. Pokiaľ bol odpor podpísaný a odoslaný Z. S. na základe poverenia od advokátskej kancelárie JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o., bol realizovaný osobou, ktorá bola na podanie a podpísanie tohto podania splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronické podanie. Žalovaná ďalej poukázala na právny záver vyplývajúci z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej „ústavný súd“) sp. zn. III. ÚS 269/2022 z 12. januára 2023, v zmysle ktorého splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, je zahŕňajúce aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, príp. na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou. Podľa prezentovaného názoru ústavného súdu, nemožno spochybňovať význam formalít a podmienok konania, ktoré musia byť dodržané v konaní pred súdmi, avšak tieto obmedzenia a ich výklad nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo spochybnené vo svojej podstate. Žalovaná s poukazom na uvedené zdôraznila, že právna úprava zákona o e-Governmente je špeciálnou úpravou vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou, ktorého súčasťou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria jeden celok. Žalovaná navrhla dovolanie žalobkyne odmietnuť (aj s poukazom na rozhodnutie v obdobnej veci sp. zn. 2Cdo/63/2022), súčasne si uplatnila trovy dovolacieho konania,

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej,

alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Ustanovenie § 420 CSP uvádza dôvody, na základe ktorých je prípustné podať dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Ide o dôvody zmätočnosti rozhodnutia. Jedným z dôvodov zmätočnosti je prekážka res iudicata; ide o prípad ak sa o veci už právoplatne rozhodlo, v takomto prípade sa nemôže prejednávať a rozhodovať znova.

11. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľky, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jej práva na spravodlivý proces.

12. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. d) CSP dovolateľka namietala existenciu prekážky res iudicata. Jej naplnenie videla v tom, že odpor proti vydanému platobnému rozkazu upomínacieho súdu z 20. októbra 2021 pod sp. zn. 36Up/1683/2021 bol podaný neoprávnenou osobou, lebo nebol podpísaný, a preto mal byť správne odmietnutý, čím sa vec stala ešte na upomínacom súde právoplatnou.

13. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že odpor žalovanej bol odoslaný z elektronickej schránky konateľa právneho zástupcu žalovanej, ktoré bolo elektronicky podpísané Z. ako fyzickou osobou s uvedením rodného čísla a adresy pobytu, ktorá skutočnosť vyplýva z výsledku informatívneho overenia podpisov a pečatí v elektronickej správe. Odpor bol napísaný na hlavičkovom papieri advokátskej kancelárie JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o., avšak elektronicky podpísaný JUDr. Petrom Váchanom nebol. Súd nižších inštancií pri posudzovaní splnenia autorizácie elektronického podpisu žalovanej vychádzali z autorizácie podania inou poverenou fyzickou osobou právnickej osoby, ktorú stotožňovali s osobou oprávnenou na spisanie a podpísanie odporcu. Ak advokát podá elektronické podanie s autorizáciou v presvedčení, že táto je perfektná, teda v súlade s osobitným právnym predpisom, je neprimerane prísne a príliš formalistické neprihliadať na udelené poverenie za účelom preukázania naplnenia účelu § 125 ods. 2 CSP.

14. Podľa § 127 ods. 1 a 2 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

15. Podľa § 125 ods. 1 a 2 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

16. Podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu), orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania, ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitou podania vlastnoručný podpis: 1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, 2. použitím na to určenej funkcie informačného systému prístupového miesta a po úspešnej autentifikácii osoby, ktorá autorizáciu vykonáva, zodpovedajúcej najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, ak sa zabezpečí uvedenie tejto osoby ako odosielateľa elektronickej správy, nemennosť obsahu autorizovaného dokumentu do momentu uloženia v elektronickej schránke adresáta, spojenie autorizovaného dokumentu s identifikátorom osoby odosielateľa a zachovanie väzby medzi nimi, ak to osobitný predpis nezakazuje, alebo 3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje.

17. Podľa § 23 ods. 2 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu), uznaný spôsob autorizácie je taký spôsob autorizácie, ktorý zabezpečuje spoľahlivú identifikáciu osoby, ktorá autorizáciu vykonala a spoľahlivé zachytenie obsahu právneho úkonu, ktorý autorizovala, ako aj zhodu medzi autorizovaným právnym úkonom a právnym úkonom, ktorý osoba autorizovala. Uznaný spôsob autorizácie môže byť odlišný pre autorizáciu elektronického podania, pri ktorom sa vyžaduje vlastnoručný podpis a elektronického podania, pri ktorom musí byť vlastnoručný podpis úradne osvedčený.

18. Podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu), ak nie je preukázaný opak, na účely elektronickej komunikácie je oprávnenie osoby konať za inú osobu alebo v mene inej osoby preukázané vždy, ak a) konajúca osoba použije na autorizáciu platný mandátny certifikát podľa osobitného predpisu, z ktorého vyplýva oprávnenie konať za túto osobu alebo v jej mene a rozsah tohto oprávnenia, alebo b) prostriedok, ktorý konajúca osoba použije na autorizáciu, zodpovedá najmenej úrovni zabezpečenia „vysoká“ podľa osobitného predpisu a obsahuje identifikátor osoby a z referenčného údajov vyplýva oprávnenie tejto osoby konať za inú osobu alebo v jej mene.

19. Podľa § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu) na účely prístupu do elektronickej schránky sa používajú identifikátory osoby v spojení s autentifikátorom, ktorý bol pridelený alebo vydaný majiteľovi elektronickej schránky alebo osobe oprávnenej na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou. Správca modulu elektronických schránok zabezpečuje, aby mala osoba oprávnená na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou po úspešnej autentifikácii dostupné všetky elektronické schránky, ku ktorým má takéto oprávnenie; je okrem osôb podľa písmen a) až e), ak ide o elektronickú schránku osobou oprávnenou na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou právnickej osoby, osoba poverená štatutárnym orgánom právnickej osoby alebo členom štatutárneho orgánu právnickej osoby, ktorej bola elektronická schránka zriadená, a to v rozsahu ním určenom.

20. Podľa § 13 ods. 6 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu) udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a zmena v oprávneniach na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je právny úkon majiteľa elektronickej schránky, ktorým identifikuje osobu oprávnenú na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a určí rozsah

jej oprávnení na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou.

21. Podľa § 13 ods. 7 zákona o e-Governmente (v znení účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu) udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou a zmenu v oprávneniach na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou vykoná majiteľ elektronickej schránky, a to elektronickým dokumentom autorizovaným majiteľom elektronickej schránky, ktorý doručí správcovi modulu elektronických schránok prostredníctvom na to určenej funkcie ústredného portálu alebo dokumentom v listinnej podobe s úradne osvedčeným podpisom majiteľa elektronickej schránky. Prístup a disponovanie s elektronickou schránkou v rozsahu udeleného oprávnenia podľa prvej vety zabezpečí správca modulu elektronických schránok bezodkladne, a ak je vykonané dokumentom v listinnej podobe, tak do desiatich pracovných dní odo dňa jeho doručenia.

22. Podľa § 16 ods. 1 zákona o advokácii advokát sa v rámci svojho poverenia môže dať zastúpiť iným advokátom.

23. Z citovaného ustanovenia § 125 ods. 2 CSP vyplýva, že pri elektronických podaniach vo veci samej je potrebné overiť autentickosť podania, lebo len také podanie môže mať procesné následky. Preto len podanie v elektronickej podobe vo veci samej je potrebné autorizovať podľa § 23 ods. 1 zákona o e-Governmente, a to zaručeným elektronickým podpisom alebo zaručenou elektronickou pečaťou. Zmyslom a účelom autorizácie elektronického podania vo veci samej je záruka identifikácie strany sporu a autenticity podania. Účelom elektronického podania je zjednodušiť a zefektívniť civilné súdne konanie. Pre zabezpečenie verifikácie osoby, ktorá podanie urobila zákon o e-Governmente stanovuje striktné formálne pravidlá, ktoré by však nemali prístup strán k súdu sťažovať až znemožňovať. K posudzovaniu splnenia technických náležitostí, t. j. aj k elektronickým podaniam procesných strán je potrebné pristupovať s porozumením a nemožno ich pri každom technickom nedostatku nezvratne sankcionovať. Pokiaľ je prípustné odstraňovať vady listinných podaní, a to aj pri nedostatku podpisu (II. ÚS 350/2021) alebo nedostatku plnomocenstva (sp. zn. ICdo/152/2010), nie je dôvodné, aby pri elektronických podaniach s nedostatočnou, ale stále zákonom predpokladanou autorizáciou to nebolo možné. Potom by mali elektronické podania nevýhodnejší a prísnejší režim, čo iste nebolo cieľom zákonodarcu.

24. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. III. ÚS 404/2023-37 zo 7. novembra 2023 uviedol, že § 125 ods. 2 CSP je potrebné vykladať tak, že slovné spojenie podľa osobitného predpisu len charakterizuje autorizáciu, ktorá pri podaní elektronického podania chýba, čo však neznamená, že následky nedostatku autorizácie dopadajú aj na situácie, ak elektronické podanie vo veci samej má autorizáciu, ktorá nie je v súlade s osobitným predpisom. Sám podávateľ si pri podaní elektronického podania vo veci samej bez akéhokoľvek vyššieho stupňa autorizácie je vedomý, že podanie v takejto podobe nemôže vyvolať procesné účinky a treba ho doplniť, inak súd naň podľa § 125 ods. 2 CSP neprihliadne. Ak však advokát podá elektronické podanie s autorizáciou v presvedčení, že táto je perfektná, t. j. v súlade s osobitným predpisom, je neprimerane prísne a príliš formalistické neumožniť mu tento nedostatok spočívajúci v mylnom využití zdokonaleného elektronického podpisu napraviť. Všeobecné súdy musia v prípade posudzovania splnenia určitých formálnych podmienok vždy zohľadniť, či procesná strana naplnila účel, ktorý sleduje konkrétna procesná norma. Bezpodmienečné trvanie na splnení určitých podmienok bez zohľadnenia toho, či bol naplnený účel danej normy, môže viesť k odopretiu práva na prístup k súdu (III. ÚS 269/2022). Obmedzenia a ich výklad však nemôžu neprimeraným spôsobom obmedziť jednotlivca v prístupe k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by právo na prístup k súdu bolo vo svojej podstate spochybnené.

25. V danom prípade právnym základom úkonov právneho zástupcu žalovanej bolo ustanovenie § 13 ods. 4 písm. g) bod 2 zákona o e-Governmente, ktoré umožňuje majiteľovi elektronickej schránky udeliť splnomocnenie (dať sa zastupovať) pri prístupe a disponovaní s elektronickou schránkou. Tieto pojmy zákon o e-Governmente bližšie nedefinuje, preto ich obsah treba ustáliť výkladom. Pojem prístup do elektronickej schránky možno vyložiť len tak, že oprávnená osoba môže vstúpiť do elektronickej schránky inej osoby a môže vidieť jej obsah. Široký pojem disponovanie možno vyložiť s ohľadom na to, aké dispozičné úkony v elektronickej schránke môže robiť jej majiteľ a aké úkony takto

splnomocnenej osobe systém umožní vykonať. Nebyť plnomocenstva udeleného štatutárnym zástupcom právnickej osoby podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, poverená fyzická osoba by tieto úkony technicky ani nemohla vykonať, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Právna úprava zákona o e-Governmente je špeciálnou úpravou vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou. Súčasťou oprávnenia disponovať s elektronickou schránkou je aj možnosť odosielať a podpisovať správy, odosielať a podpisovať podania, ktoré sú prílohou týchto správ a tvoria spolu so správou jeden celok (§ 25 ods. 4 zákona o e-Governmente). Pokiaľ bolo elektronické podanie realizované osobou, ktorá bola splnomocnená oprávnením na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente, ide o riadne realizované elektronické podanie. Oprávnenie podľa § 13 ods. 4 písm. g) zákona o e-Governmente je tak splnomocnením na prístup a dispozíciu s elektronickou schránkou, ktoré zahŕňa aj právo zástupcu na prijímanie, podpisovanie, odosielanie správ, prípadne na iné úkony, ktoré spadajú do pojmu disponovať s elektronickou schránkou. V opačnom prípade by nemalo oprávnenie podľa § 13 ods. 4 zákona o e-Governmente žiadny praktický význam. V podstate ide o splnomocnenie rovnakého druhu, ako keď advokát splnomocní svojho koncipienta, či iného administratívneho zamestnanca na čisto administratívne úkony ako preberanie a otváranie poštových zásielok, či ukladanie listinných podaní advokáta do poštových obálok. Keďže ide o úkony skôr administratívno-technické, ide o prirodzený organizačný postup advokáta na výkon advokácie v elektronickej dobe (m. m. nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 269/2022-30 z 12. januára 2023).

26. V preskúmvanej veci nebolo sporné, že odpor žalovanej bol odoslaný z elektronickej schránky konateľa právneho zástupcu žalovanej a podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom Z.. Zákon o e-Governmente umožňuje udelenie osobitného splnomocnenia na vstup a disponovanie s elektronickou schránkou. Skutočnosť, že po technickej stránke jej bolo umožnené do elektronickej schránky advokáta JUDr. Petra Váchana vstúpiť, podpísať a odoslať správu, podpísať a odoslať podanie (odpor) preukazuje, že splnomocnenie skutočne aj bolo udelené. Výkonanie úkonov by nebolo technicky možné, ak by nebola splnomocnená advokátom podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 1 zákona o e-Governmente, keďže ústredný portál verejnej správy by jej to neumožnil. Vzhľadom k uvedenému preto nemožno rozumne pochybovať o tom, že právny zástupca žalovanej týmto splnomocnením prejavil vôľu na to, aby splnomocnená osoba vykonávala úkony prostredníctvom elektronickej schránky. Udelenie oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou je jeho právnym úkonom, ktorým vedome a cielene Z. na tieto úkony splnomocnil, čím jasne prejavil vôľu dať sa pri komunikácii z elektronickej schránky zastúpiť touto osobou. Z doručeného poverenia právnym zástupcom žalovanej (č. l. 72 spisu) známemu dovolaciemu súdu aj z rozhodovacej činnosti vyplýva, že poverenie z 1. februára 2021 bolo udelené podľa § 23 ods. 4 zákona o e-Governmente advokátke Z. k autorizácii elektronických dokumentov elektronickej schránky JUDr. Peter Váchan, advokát s. r. o. bez obmedzenia pre účely súdnych, správnych a iných konaní, s presným vymedzením úkonov, na ktoré je oprávnená. Takéto splnomocnenie je v súlade s § 16 ods. 1 zákona o advokácii. Advokát tak splnomocnil iného advokáta vykonávať za neho právne úkony v elektronickej podobe. Okrem technickej stránky veci takýto postup v čase podania odporu umožňoval i platný právny stav. Ak teda Z.. S. H. vykonávala tieto úkony, konala v súlade s tým na čo bola advokátom splnomocnená a oprávnená. Nadväzujúc na uvedené dovolací súd uzatvára, že splnomocnenie udelené advokátke Z.. S. H. elektronicke prostredníctvom funkcie portálu slovensko.sk na účely vstupu a disponovania s elektronickou schránkou advokáta sa vzťahovalo aj na úkon podpísania elektronickej správy kvalifikovaným elektronickým podpisom, podpísania odporu kvalifikovaným elektronickým podpisom a úkon ich odoslania súdu.

27. Vychádzajúc z uvedeného preto nemožno súhlasiť s námietkami dovolateľky, že šlo o elektronické podanie bez autorizácie. Toto tvrdenie žalobkyne nie je správne. Predmetné podanie je autorizované, i keď inou osobou ako tou, ktorá môže konať v mene žalovanej. Nemožno teda postupovať podľa tých ustanovení zákona o upomínacom konaní resp. CSP, následkom ktorých by bolo odmietnutie riadne podaného odporu.

28. Záverom dovolací súd uvádza, že pri posudzovaní splnenia formálnych podmienok a náležitostí konania sa preto treba vyhnúť prehnanému formalizmu, ktorý by zasahoval do zásad spravodlivého procesu, ale aj prehnanej pružnosti, ktorá by viedla k spochybneniu procesných podmienok stanovených zákonom (viď Ústavný súd Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2373/21, Európsky súd pre ľudské práva Walchli proti Francúzsku, č. 35787/03, § 29, z 26. júla 2007).

29. Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolací súd uzatvára, že dovolateľka nedôvodne namietala vadu zmätočnosti v zmysle uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. d) CSP. Keďže jej dovolanie nebolo dôvodné dovolací súd ho preto podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, keďže smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

30. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.